

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă*

SECȚIA A DOUA

CAUZA RIMSCHI ȘI ALȚII v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererile nr. 6492/14 și 46577/14)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

12 noiembrie 2024

Această hotărâre este definitivă. Ea poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei decizii a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”

În cauza Rimschi și alții v. Republica Moldova.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită într-un Comitet format din:

Jovan Ilievski, *Președinte*,

Diana Sârcu,

Gediminas Sagatys, *judcători*,

și Dorothee von Arnim, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere:

cererile *versus* Republica Moldova depuse la Curte în baza Articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de către reclamanții enumerați în tabelul anexat („reclamanții”), la diferite date indicate în acesta;

decizia de a comunica Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”) reprezentat de către Agentul său la acel moment, dl O. Rotari, plângerile în baza Articolului 5 § 1 (privind arestarea preventivă peste douăsprezece luni) și a Articolului 6 din Convenție, depuse de către V. Rimschi și A. Balachin în cererea nr. 6492/14, și plângerea în baza Articolului 6 din Convenție, referitoare la provocare, din cererea nr. 46577/14, și de a declara inadmisibil restul cererilor;

observațiile părților;

Deliberând în secret la 15 octombrie 2024,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

OBIECTUL CAUZEI

1. Cererile se referă la presupusul caracter inechitabil al procesului penal în privința reclamanților, și anume la pretinsa provocare din partea autorităților la săvârșirea unei infracțiuni pe care, în alte circumstanțe, nu ar fi comis-o, precum și la eșecul autorităților naționale de a-și motiva corespunzător deciziile referitoare la condamnarea reclamanților.

2. În anul 2005 dl Rimschi (în continuare „primul reclamant”) a fost condamnat pentru nedenunțarea unei infracțiuni comise de către o terță persoană, constând în fabricarea de bancnote false. În toamna anului 2008 primul reclamant, dl Juravliov (în continuare „al treilea reclamant”) și dl Paniciuc (în continuare „al patrulea reclamant”) s-au mutat într-o casă închiriată, dotată cu un utilaj pregătit anterior și pretins primit de la V.F., un fost polițist și agent sub acoperire. Ei l-au folosit pentru a fabrica 20.000 de bancnote false de 100 de dolari americani. Ulterior, într-un raport de expertiză s-a determinat că bancnotele erau de o calitate destul de proastă, fiind lipsite practic de orice protecție împotriva falsificării, fiind tipărite pe hârtie și lipite între ele, unele bancnote purtând inscripția „Acest țesut este fraged pentru toți câinii, publici și privați”. Mai mult de jumătate din acele bancnote au rămas nefinalizate (printate pe hârtie A4 și nedecupate). Primul reclamant a luat câteva bancnote, iar restul – atât finalizate, cât și nefinalizate

– împreună cu echipamentul utilizat la fabricarea lor, au fost îngropate în grădină.

3. La 1 iulie 2009, poliția a demarat operațiunea „Dolarul”, cu aprobarea procurorului, pentru a descoperi o organizație criminală specializată în falsificarea bancnotelor. În cadrul acestei operațiuni, la 13 iulie 2009 V.F. a fost reținut, fiind bănuț de falsificarea bancnotelor. Guvernul a susținut că el ulterior a acceptat să coopereze cu autoritățile la descoperirea întregii operațiuni criminale. La 14 iulie 2009, o instanță a dispus arestul său la domiciliu pentru 10 zile.

4. La 15 iulie 2009 V.F. s-a întâlnit cu primul reclamant în oraș și i-a înmănat bancnote autentice de dolari în valoare de 2.500 de dolari americani, în schimbul bancnotelor false în valoare de 64.400 de dolari americani. La 16 iulie 2009 V.F. a mai cumpărat de la primul reclamant bancnote false în valoare de 122.500 de dolari americani (pentru bancnote autentice în valoare de 3.000 de dolari americani) și la 17 iulie 2009 a mai cumpărat bancnote false în valoare de 355.400 de dolari americani (în schimbul bancnotelor autentice în valoare de 6.000 de dolari americani).

5. La 20 iulie 2009 V.F. i-a oferit primului reclamant bancnote autentice în valoare de 14.500 de dolari americani și i s-au promis bancnote false în valoare de 900.000 de dolari americani. Din moment ce primul reclamant nu avea acea sumă în bancnote false finalizate, el i-a contactat pe cel de-al treilea și al patrulea reclamant și le-a spus să se ducă la casa închiriată și să recupereze echipamentul și materialele cu scopul de a finaliza fabricarea bancnotelor nedecupate în suma necesară. La 21 iulie 2009 cel de-al treilea și al patrulea reclamant au început să lucreze asupra bancnotelor nedecupate și au fost reținuți de către poliție în acest timp.

6. La 20 ianuarie 2012 Judecătoria Ialoveni a condamnat 14 persoane, inclusiv reclamantii, pentru fabricarea și punerea în circulație a bancnotelor false. În baza Articolului 6 din Convenție și a jurisprudenței Curții, ea a exclus patru episoade împotriva unor coînculpați, inclusiv al doilea reclamant (achizițiile controlate din 3, 7 și 13 iulie 2009 și 21 august 2009), constatând că în fiecare din ele V.F. provocase comiterea infracțiunii. Referitor la celelalte acuzații, inclusiv cele împotriva reclamantilor, instanța a stabilit că autoritățile acționaseră conform legii, în limitele competenței lor, și că nu au existat alte mijloace de a descoperi adevărul și de a dovedi infracțiunea, prin urmare, acțiunile lor nu constituiau o provocare la comiterea infracțiunii.

7. Hotărârea din 20 ianuarie 2012 a fost menținută de către instanțele superioare. În decizia sa din 10 aprilie 2013, Curtea de Apel Chișinău a reprodus raționamentul instanței inferioare referitor la lipsa provocării la comiterea infracțiunii, adăugând că agenții sub acoperire interveniseră doar după ce învinuții asamblaseră deja echipamentul necesar și consumabilele, și fabricaseră bancnotele false în toamna anului 2008.

8. În timpul aceluiași set de proceduri penale, un alt grup de persoane, inclusiv dl Balachin (în continuare „al doilea reclamant”), a fost condamnat

pentru punerea în circulație a bancnotelor false. Condamnarea celui de-al doilea reclamant s-a bazat pe trei seturi de evenimente: (a) că împreună cu alți trei acuzați (inclusiv G.) încercase să convingă martorul R.P. să vândă bancnote false în timpul unei întâlniri cu aceasta (al doilea reclamant a susținut că R.P. era un agent sub acoperire și că a fost folosită pentru a provoca coinculpații să comită infracțiuni), (b) că, cu altă ocazie, aceiași patru acuzați „au transferat bani falsificați *prin* G.” către R.P., așa cum confirmă materialele înregistrate în secret de către poliție care arată momentul când G. i-a oferit lui R.P. bancnote false în stradă, și (c) că el participase la punerea în circulație a rublelor rusești false între V.F. și S.V. (un agent sub acoperire) la 21 august 2009. Referitor la cea de-a treia acuzație, instanța a stabilit că aceasta a fost una dintre cele patru ocazii în care V.F. îl provocase pe învinuit la comiterea infracțiunii. Prin urmare, ea a respins această acuzație.

9. R.P. nu a fost niciodată audiată în instanță, în pofida solicitărilor exprese ale coinculpaților. Instanțele au răspuns că ea fusese deja audiată de către judecătorul de instrucție și că coinculpații nu formulară întrebări la acea etapă.

APRECIEREA CURȚII

I. CONEXAREA CERERILOR

10. Având în vedere obiectul similar al cererilor, Curtea consideră oportun să le examineze în comun într-o singură hotărâre.

II. ASPECTE PRELIMINARE

11. La 5 august 2019 dna Iuliana Rîmscaia-Alhazov, fiica primului reclamant, a informat Curtea despre decesul celui din urmă în anul 2019 și și-a exprimat dorința, în calitate de moștenitoare a sa, de a continua cererea în numele său. Curtea consideră că fiica reclamantului, fiind succesorul său, are calitatea procesuală pentru a continua procedura în locul reclamantului (a se compara cu *Mile Novaković v. Croația*, nr. 73544/14, §§ 33-34, 17 decembrie 2020, cu referințele ulterioare), deși în scopuri practice, hotărârea va continua să se refere la dl Rîmschi ca primul reclamant.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 37 § 1 DIN CONVENȚIE

A. Cel de-al doilea reclamant

12. Curtea notează că la 29 aprilie 2014, cel de-al doilea reclamant a declarat că dorește să-și retragă cererea.

13. La 5 septembrie 2014, el a susținut că avocatul său îl indusese în eroare, făcându-l să creadă că o asemenea retragere ar permite eliberarea sa, ceea ce nu s-a întâmplat. El a cerut să-i fie menținută cererea în fața Curții.

14. Guvernul nu a comentat.

15. Curtea consideră că declarațiile celui de-al doilea reclamant trebuie să fie examinate în lumina Articolului 37 § 1 (a) al Convenției. Ea observă că retragerea cererii de către cel de-al doilea reclamant fusese soliciată în timp ce el se afla în detenție. Curtea reiterează că poziția unui reclamant poate fi deosebit de vulnerabilă atunci când se află în custodie, având un contact limitat cu familia sa și cu lumea exterioară (a se vedea, în contextul Articolului 34, *Knyazev v. Russia*, nr. 25948/05, § 116, 8 noiembrie 2007, cu referințele ulterioare). Prin urmare, Curtea trebuie să analizeze cu precauție scrisoarea reclamantului prin care el își declară intenția de a nu menține cererea sa. Faptul că peste patru luni el a contestat cu fermitate acea retragere și a continuat corespondența cu Curtea în vederea menținerii cererii sale arată în mod clar că el nu și-a pierdut interesul în această cauză.

16. În asemenea circumstanțe, Curtea nu consideră că prin declarația celui de-al doilea reclamant din 29 aprilie 2014, intenția sa de a se retrage din procedurile instituite în fața Curții a fost stabilită fără echivoc (a se vedea, dimpotrivă, *Berlusconi v. Italia* (dec.) [MC], nr. 58428/13, § 65, 27 noiembrie 2018). Prin urmare, această declarație nu poate fi considerată drept temei valid care să justifice radierea cererii în privința sa în conformitate cu Articolul 37 § 1 litera (a) din Convenție (a se vedea *X și Y v. Macedonia de Nord*, nr. 173/17, § 35, 5 noiembrie 2020).

B. De la al cincilea până la al optulea reclamant

17. Curtea observă că avocații reclamanților T. Prozor, A. Prozor, S. Odajiu și D. Odajiu (de la al cincilea la al optulea reclamant) nu au răspuns la scrisorile Grefei pentru a confirma disponibilitatea acestor reclamanți de a-și menține cererile. Curtea consideră că, în aceste circumstanțe, se poate considera că acești reclamanți nu doresc să-și continue cererile, în sensul Articolului 37 § 1 (a) din Convenție. În plus, în conformitate cu Articolul 37 § 1 *in fine*, Curtea nu constată nicio circumstanță specială referitoare la respectarea drepturilor omului, astfel cum sunt definite în Convenție și în Protocoalele sale, care să impună continuarea examinării cauzelor. Având în vedere cele de mai sus, este oportună radierea cererii de pe rol, în partea în care a fost depusă de către al cincilea până la al optulea reclamant.

IV. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

18. Reclamanții s-au plâns că ei fuseseră provocați să comită o infracțiune pe are altfel nu ar fi comis-o.

19. Curtea notează că această plângere nu este în mod vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție sau inadmisibilă din orice alte motive. Prin urmare, ea trebuie să fie declarată admisibilă.

20. Principiile generale privind provocarea la comiterea infracțiunii au fost rezumate în cauzele *Matanović v. Croația* (nr. 2742/12, §§ 122-35, 4 aprilie 2017) și *Akbay și alții v. Germania* (nr. 40495/15 și altele 2, §§ 109-24, 15 octombrie 2020).

A. Plângerile primului, celui de-al treilea și celui de-al patrulea reclamant

21. Referitor la testul material al provocării la comiterea infracțiunii, ținând cont de multiplele întâlniri la care V.F. a cumpărat bani falși de la primul reclamant, cauza se încadrează în mod clar în categoria „cazurilor de provocare la infracțiune” (a se vedea *Grba v. Croația*, nr. 47074/12, § 105, 23 noiembrie 2017). Pentru a stabili dacă autoritățile au exercitat asupra reclamanților o astfel de influență încât să provoace la comiterea unei infracțiuni care altfel nu ar fi fost comisă, Curtea observă că în dosar nu exista niciun indiciu că autoritățile ar fi avut vreo informație cu privire la un comportament ilegal anterior al celui de-al treilea și al patrulea reclamant, ori despre tendința lor de a comite infracțiuni precum punerea în circulație a banilor falși. În ceea ce privește primul reclamant, el fusese condamnat în trecut pentru că nu raportase infracțiunea unei terțe persoane de fabricare a bancnotelor false, dar nu pentru implicarea în astfel de activități. Abia după ce V.F., care era informator al poliției, a raportat poliției despre presupusa disponibilitate a primului reclamant de a vinde bancnote contrafăcute, el a devenit centrul investigației.

22. În continuare, Curtea reține că, initial, primul reclamant a putut să vândă bancnote false către V.F., arătându-și astfel capacitatea de a produce astfel de lucruri în scurt timp. Cu toate acestea, V.F. a insistat să cumpere cantități din ce în ce mai mari de bancnote false, până în punctul în care primul reclamant nu a mai avut destule și a fost nevoit să fabrice mai multe din rezervele care rămăseseră neterminate și neutilizate de mai multe luni. Pentru a face acest lucru, el a trebuit să implice al treilea și al patrulea reclamant. Este discutabil dacă aceștia din urmă ar fi participat la activitățile primului reclamant din anul 2009, în cazul în care V.F. nu s-ar fi oferit să cumpere cantități atât de mari de bancnote false, încât să le solicite să-și recupereze echipamentele și consumabilele îngropate. În plus, în loc să-l aresteze pe primul reclamant după prima cumpărare, autoritățile i-au ordonat lui V.F. să ceară sume mult mai mari, întotdeauna la inițiativa sa și nu a primului reclamant, extinzând astfel sfera infracțiunii (a se vedea *Grba*, precitată, §§ 110-6).

23. În plus, nu există nicio dovadă că primul reclamant și complicitii săi ar fi încercat să vândă vreuna dintre bancnotele falsificate altcuiva decât lui V.F.

(a se compara cu *Grba*, pre-citată, § 114). Calitatea lor foarte slabă a fost un obstacol major în calea circulației lor cu succes ca bancnote autentice. Chiar presupunând că V.F. știa cu siguranță că primul reclamant avea de vânzare bancnote falsificate și a informat poliția despre acest lucru, nu este clar de ce poliția nu l-a monitorizat pur și simplu pe primul reclamant pentru a stabili dacă acesta era implicat în activități ilegale și identitatea posibililor săi complici. În schimb, după două zile de la reținerea lui V.F., poliția l-a îndrumat să contacteze primul reclamant, punând în mișcare mai multe tranzacții care au avut loc exclusiv cu acel informator.

24. De asemenea, se pare că ultima achiziție inițiată de către V.F. a implicat o sumă de bani reali care era destul de mare la acea vreme în Republica Moldova (14.500 de dolari americani). Ca atare, aceasta putea fi considerată o formă de stimulare suplimentară pentru primul reclamant și – prin intermediul acestuia – pentru al treilea și al patrulea reclamant (a se vedea *Lalas v. Lituania*, nr. 13109/04, § 45, 1 martie 2011), să comită infracțiunea la scară mai mare, din moment ce recompensa percepută era, de asemenea, destul de mare.

25. Având în vedere capacitatea primului reclamant de a produce bancnote false într-un termen scurt și pregătirile făcute în anul 2008, Curtea nu poate ajunge la o concluzie definitivă dacă el făcuse obiectul unei provocări la comiterea infracțiunii în faza inițială (a se compara cu *Grba*, pre-citată, § 116). Cu toate acestea, faptul de a continua să comande un număr din ce în ce mai mare de bancnote false și de a oferi în schimb sume substanțiale de bani veritabili l-a determinat pe primul reclamant să comită o infracțiune mai mare decât cea pe care era capabil să o comită fără o astfel de instigare, cu bancnotele deja pregătite (a se compara cu *Matanović v. Croația*, nr. 2742/12, § 123, 4 aprilie 2017, și *Grba*, pre-citată, §§ 99-102). De asemenea, al treilea și al patrulea reclamant au fost implicați numai după ce V.F. a comandat acel număr mare de bancnote. Curtea concluzionează că, la cea de-a doua etapă a operațiunii, primul, al treilea și al patrulea reclamant au fost supuși provocării la infracțiune de către V.F., care a acționat pe baza indicațiilor poliției și nu doar s-a „alăturat” unei infracțiuni în curs, ci a instigat la comiterea uneia la o scară mai mare (a se vedea *Malinnas v. Lituania*, nr. 10071/04, § 37, 1 iulie 2008).

26. Cu privire la testul procedural, la stabilirea faptului dacă măsurile necesare pentru descoperirea împrejurărilor motivului argumentat de către reclamant referitor la instigare au fost luate de către instanțele interne, se reține că autorizația pentru întreaga operațiune sub acoperire și toate etapele acesteia au fost emise de către un procuror, fără nicio supraveghere judiciară. De exemplu, niciun judecător nu a fost implicat în decizia de extindere a operațiunii prin comandarea unui număr din ce în ce mai mare de bancnote falsificate și, în mod corespunzător, oferind sume foarte mari de bani autentici primului reclamant (a se vedea *Grba*, pre-citată, § 113). Chiar dacă acest lucru era în conformitate cu legea la acea vreme, instanțele trebuiau să acorde o

atenție suplimentară întregii proceduri, din cauza lipsei supravegherii judiciare inițiale. Cu toate acestea, atunci când instanțele interne au judecat cauza, ele au făcut o analiză destul de scurtă a presupusei instigări la comiterea infracțiunii (a se vedea paragraful 6 de mai sus). Nu numai că analiza instanței de fond a fost scurtă, dar, în esență, i-au lipsit motivele relevante, echivalând la singurul argument că, în afară de infiltrarea în organizația criminală, poliția a rămas fără nicio modalitate alternativă de a descoperi adevărul. Păstrând acest argument, instanța de apel a adăugat că acuzații își asamblaseră deja echipamentele și fabricaseră o parte din bancnotele falsificate în toamna anului 2008, cu mult înainte ca autoritățile să intervină în luna iulie 2009. Curtea reține însă că, după ce au făcut toate acestea, reclamantii au îngropat echipamentul și unele dintre bancnotele finalizate și nefinalizate, și nu le folosiseră timp de multe luni. Aceasta ar putea însemna că reclamantii renunțaseră la intenția lor de a pune în circulație bancnotele (fabricarea de bancnote fără scopul de a le pune în circulație nu constituia o infracțiune). Deoarece se pare că ei s-au răzgândit și au încercat să vândă bancnotele tocmai ca reacție la ofertele lui V.F. în 2009, instanțele naționale nu s-au putut baza pur și simplu pe fabricarea bancnotelor falsificate în anul 2008, excluzând instigarea de către V.F. la finalizarea unei părți importante din acele bancnote nefinalizate și la punerea lor în circulație.

27. O problemă anumită care cerea o examinare riguroasă a fost rolul lui V.F., dat fiind faptul că instanțele stabiliseră tendința lui de a se angaja la instigare de cel puțin patru ori în cadrul aceluiasi dosar penal și în perioada în care s-a angajat cu primul reclamant. Este izbitor faptul că V.F. a putut să-l întâlnească pe primul reclamant în locuri publice și să efectueze „achiziții controlate” de la acesta, chiar dacă V.F. se afla în arest la domiciliu în toată perioada respectivă. Instanțele interne nu au făcut o analiză specifică a acțiunilor sale și nici nu au verificat dacă, în relațiile cu primul reclamant, el a încălcat obligațiile care îi revin în temeiul mandatului de arest la domiciliu. De asemenea, nu a fost analizat în mod corespunzător rolul ofițerilor care se ocupau de operațiune și care conduceau acțiunile lui V.F.

28. Având în vedere cele de mai sus, în special rolul neverificat al lui V.F. și înclinația sa confirmată de a instiga la comiterea de infracțiuni, precum și analiza scurtă și destul de generală a chestiunii provocării la infracțiune făcută de către instanțele interne, Curtea constată că instanțele interne nu și-au respectat obligația de a examina în mod eficient argumentul reclamantilor privind provocarea la comiterea infracțiunii. Prin urmare, reclamantilor nu li s-a oferit un proces echitabil în sensul Articolului 6 § 1 din Convenție. Corespunzător, a avut loc o încălcare a acestei dispoziții în ceea ce privește primul, al treilea și al patrulea reclamant.

B. Plângerea celui de-al doilea reclamant

29. Cel de-al doilea reclamant a fost condamnat pentru rolul său de a pune în circulație bani falși ca parte a unui grup de patru persoane, separat de acțiunile celor trei reclamanți de mai sus, dar în cadrul aceluiași proces penal.

30. Din hotărârile judecătorești interne reiese că V.F. l-a instigat pe cel de-al doilea reclamant la 21 august 2009, cerându-i să transfere bancnote falsificate unui alt agent sub acoperire. Această acuzație împotriva sa a fost astfel respinsă de către instanța de fond. Singurele două acuzații rămase împotriva lui constau în faptul că cel de-al doilea reclamant și alții au încercat să-l implice pe R.P. în circulația de bani falși și că al doilea reclamant și ceilalți trei acuzați au „transferat ulterior bancnote false prin G.” către R.P. În plus, V.F. l-a văzut pe cel de-al doilea reclamant împreună cu ceilalți trei acuzați la domiciliul unuia dintre ei, dar a discutat despre bancnote falsificate doar cu G.

31. Rezultă că, în afară de episodul din 21 august 2009 exclus din învinuire, nu există nicio dovadă a participării celui de-al doilea reclamant la vreo activitate ilegală, cu excepția declarațiilor lui R.P., pe care al doilea reclamant l-a acuzat că l-ar fi instigat să comită infracțiuni. Declarațiile lui R.P. sunt contrazise de declarațiile tuturor celor patru acuzați și nu sunt susținute de alte probe. În plus, nu este clar cum s-a dovedit că, atunci când G. a vândut bancnote falsificate către R.P., făcând acest lucru, el îl reprezenta de fapt pe al doilea reclamant și pe celălalt co-inculpat; numele celui de-al doilea reclamant nu a fost niciodată menționat în timpul acestor schimburi. Chiar și V.F., care l-a prins ulterior pe cel de-al doilea reclamant, a menționat doar că l-a văzut pe cel de-al doilea reclamant împreună cu ceilalți trei acuzați, dar nu a afirmat că cel de-al doilea reclamant discutasese despre bancnote false. Mai mult, chiar dacă mărturia ei a fost, în esență, singura probă împotriva celui de-al doilea reclamant, R.P. nu a fost niciodată audiată de către o instanță de fond, în pofida cererilor și a apelurilor exprese formulate de către reclamanți. Deși reclamanții i-ar fi putut adresa întrebări atunci când a fost audiată de către judecătorul de instrucție la etapa prejudiciară, apărarea nu a avut acces la probele din dosarul intern în acel stadiu, limitând astfel posibilitatea de a testa în mod corespunzător mărturia lui R.P. (a se vedea *Chernika v. Ucraina*, nr. 53791/11, § 70, 12 martie 2020).

32. În lumina considerentelor de mai sus, Curtea constată că instanțele naționale nu și-au respectat obligația de a examina în mod efectiv excepția de provocare la infracțiune a celui de-al doilea reclamant, în modul cerut de testul procedural al instigării în conformitate cu Articolul 6 § 1 din Convenție. Instanțele l-au condamnat pe cel de-al doilea reclamant, bazându-se pe declarațiile lui V.F. fără nicio rezervă, în ciuda rolului său în provocarea la infracțiune a celui de-al doilea reclamant și a altor co-inculpați. La condamnarea celui de-al doilea reclamant s-au bazat și pe declarațiile lui R.P., martorul principal și participant la cumpărarea de probă, fără a o audia (a se

vedea *Grba*, pre-citată, § 119, și *Pătrașcu v. România*, nr. 7600/09, § 50, 14 februarie 2017). De asemenea, ele nu au explicat modul în care au stabilit că atunci când G. a vândut bani falși lui R.P., el a făcut acest lucru și în numele reclamantului.

33. Având în vedere cele de mai sus, Curtea concluzionează că a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și în cazul celui de-al doilea reclamant.

V. ALTE PLÂNGERI

34. Primul reclamant a formulat, de asemenea, o plângere în baza Articolului 5 § 1 din Convenție cu privire la detenția sa ilegală în așteptarea procesului pentru mai mult de 12 luni, ceea ce este interzis de Constituție. Curtea reține că acest reclamant a fost condamnat de către prima instanță la 20 ianuarie 2012. Din acel moment, el nu a mai fost deținut în așteptarea judecății, ci mai degrabă ca persoană condamnată. În consecință, detenția sa preventivă a încetat în acea zi. Cu toate acestea, această plângere a fost depusă la 12 decembrie 2013, după mai mult de 6 luni de la încheierea detenției sale. Prin urmare, Curtea constată că această plângere a fost depusă în afara termenului. Rezultă că această parte a cererii trebuie respinsă în conformitate cu Articolul 35 § 4 din Convenție.

35. Primul și al doilea reclamanți s-au plâns, de asemenea, în baza Articolului 6 §§ 1 și 3 din Convenție, de neaudierea martorilor. Având în vedere circumstanțele cauzei, concluziile părților și constatările sale de mai sus, Curtea consideră că a abordat principalele chestiuni de drept ridicate în această cauză și că nu este necesar să examineze această plângere rămasă (a se vedea *Centrul pentru Resurse juridice în numele lui Valentin Câmpeanu v. România* [MC], nr 47848/08, § 156, CEDO 2014).

VI. PLÂNGERI RĂMASE

36. După ce și-au depus cererea, unii reclamanți au formulat plângeri suplimentare în corespondența lor cu Curtea în temeiul diferitelor aspecte ale Articolelor 5, 6 și 13 din Convenție, precum și în temeiul Articolului 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție, în special cu privire la refuzul instanțelor interne de a redeschide procedura. Curtea a examinat aceste plângeri și consideră că, în lumina tuturor materialelor aflate în posesia sa și în măsura în care aspectele reclamate sunt de competența sa, ele fie nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate prevăzute la Articolele 34 și 35 din Convenție, fie nu dezvăluie nicio aparență de încălcare a drepturilor și a libertăților prevăzute în Convenție sau în Protocoalele sale. Rezultă că această parte a cererilor trebuie respinsă în conformitate cu Articolul 35 § 4 din Convenție.

APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

37. Primul și al doilea reclamant (cererea nr. 6492/14) au pretins câte 100.000 de euro (EUR) fiecare cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat. Reclamanții în cererea nr. 46577/14 au pretins 15.000 EUR (al treilea reclamant) și 10.000 EUR (al patrulea reclamant) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat acestora, precum și 2.790 EUR în comun pentru cheltuieli de judecată.

38. Guvernul a susținut că sumele pretinse sunt exagerate.

39. Curtea acordă reclamanților sumele indicate în tabelul anexat.

DIN ACESTE MOTIVE CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Decide* să conexeze cererile;
2. *Decide* să radieze de pe rol cererile depuse de către reclamanții Troian Prozor, Artur Prozor, Stelian Odajiu și Dumitru Odajiu (de la al cincilea până la al optulea reclamant);
3. *Declară* inadmisibile plângerea în baza Articolului 5 § 1 din Convenție și plângerile suplimentare formulate în urma depunerii cererilor;
4. *Declară* admisibilă plângerea primului, celui de-al doilea, celui de-al treilea și celui de-al patrulea reclamanți în temeiul Articolului 6 § 1 din Convenție, cu privire la provocarea la comiterea infracțiunii;
5. *Hotărăște* că a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție referitor la plângerea privind provocarea la comiterea infracțiunii în privința primului, celui de-al doilea, celui de-al treilea și celui de-al patrulea reclamant;
6. *Hotărăște* că nu este necesar să examineze admisibilitatea și fondul plângerii rămase în temeiul Articolului 6 §§ 1 și 3 din Convenție;
7. *Hotărăște*
 - (a) că Statul pârât trebuie să plătească fiecărui reclamant, în termen de trei luni, sumele indicate în tabelul anexat, plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul moral și costuri și cheltuieli, care urmează a fi convertite în lei moldovenești la rata de schimb aplicabilă la data transferului;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la executarea hotărârii, urmează a fi achitată o dobândă adițională sumelor indicate în tabelul anexat, la o rată egală cu rata dobânzii

facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

2. *Respinge* restul cererii reclamanților cu privire la satisfacție echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 12 noiembrie 2024, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 and 3 din Regulamentul Curții.

Dorothee von Arnim
Grefier adjunct

Jovan Ilievski
Președinte

ANEXĂ
Lista cauzelor

Nr.	Numărul cererii	Denumirea cauzei	Depusă la	Reclamantul Anul nașterii Domiciliul Naționalitatea	Reprezentat de	Suma acordată pentru prejudiciul moral (în euro)	Suma acordată pentru costuri și cheltuieli (în euro)
1.	6492/14	Rimschi și alții v. Republica Moldova	12/12/2013	Valentin RIMSCHI 1952 Chișinău Moldova	Gheorghe NEDOV	5.000	-
				Alexandr BALACHIN 1962 Taraclia Moldova		7.500	
				Troian PROZOR 1954 Chișinău Moldova	Eduard MARKOV	-	-
				Artur PROZOR 1982	Ilie ROTARU	-	-

HOTĂRÂREA RIMSCHI ȘI ALȚII v. REPUBLICA MOLDOVA

Nr.	Numărul cererii	Denumirea cauzei	Depusă la	Reclamantul Anul nașterii Domiciliul Naționalitatea	Reprezentat de	Suma acordată pentru prejudiciul moral (în euro)	Suma acordată pentru costuri și cheltuieli (în euro)
				Chișinău Moldova Dumitru ODAJIU 1960 Chișinău Moldova Stelian ODAJIU 1982 Chișinău Moldova	Angela BALAN Angela BALAN	- -	- -
2.	46577/14	Juravliov și Paniciuc v. Republica Moldova	03/06/2014	Anatoli JURAVLIOV 1949 Cricova Moldova Iurie PANICIUC 1941 Chișinău Moldova	Sorina MACRINICI și Angela BALAN	5.000 3.600	2.000 în comun pentru dl Juravliov și dl Paniciuc